

Reklamy na sekretnikach estońskich z 1937 r.

Krzysztof Trawiński, Marek Zbierski

Artykuł o estońskich sekretnikach reklamowych zwrócił naszą uwagę na te dość rzadko wykorzystywane w ekspozycjach walory tematyczne. W roku 1937 we współpracy z Estońskim Czerwonym Krzyżem wydano 28 numerowanych sekretników [1]. Łączny ich nakład wynosił nieco powyżej 30 tys. egzemplarzy. Stąd nie są to zbyt popularne na rynku filatelistycznym walory.

Udało nam się zdobyć ilustracje znajdujące się na wszystkich 28 stronach adresowych oraz znacznej części reklam umieszczonych na odwrocie i wewnętrznych stronach tych sekretników.

Dla lepszej prezentacji w zestawieniu pokazujemy najistotniejszy fragment reklamy umieszczonej na stronie adresowej każdego z 28 sekretników.

Fragment reklamy z sekretnika nr 7 użyty w zestawieniu.

Wybraliśmy także najciekawsze reklamy z innych stron sekretników, które mogą być przydatne w ekspozycjach tematycznych naszych czytelników.

Ze względu na konstrukcję sekretników, prezentacja niektórych stron lub znajdujących się na nich grafiki i reklamy może sprawiać pewne problemy. Przekonałem się o tym przygotowując kartę do mojego „chemicznego” ekspozytatu. Wklejone wewnątrz sekretnika strony z cienkiego papieru przeznaczone na korespondencję, uniemożliwiły pokazanie w oryginale drugiej strony okładki. Stąd na karcie ekspozytatu pokazałem stronę adresową sekretnika nr 7, przykrywając ją pomniejszoną nieco (ale czytelną) kopią z reklamami interesujących mnie kosmetyków. Rozwiązanie to nie spotkało się nigdy z krytyczną uwagą jurorów.

Zestawienie ilustracji według numerów sekretników

1. Szczegółne codzienne wiadomości w gazecie „USS EESTI” („Nowa Estonia”).

2, 3, 4. Dobre jakościowo marki papierosów. Pal „Manon”, „Orient”, „Maret”.

5. Jaja o gwarantowanej świeżości na rynek krajowy i eksport.

6, 7. Papierosy „Maret” najlepszym towarzyszem palacza.

8. Wino i papierosy.

9. „Estolin” – najlepsza estońska benzyna.

10. Papierosy „Mokka” – najlepiej wyselekcjonowane orientalne tytoń.

11. Papierosy „Tango”.

12, 13, 14. Kakao, czekolada, cukierki.

15. Kawiarnia „Kultas”.

16. Orzeźwiający i smaczny napój „Saku”.

17. Estoński Bank Ludowy.

18, 20. Przemysł gumowy – kalosze i botki.

19. Ładne nogi w butach „Union”.

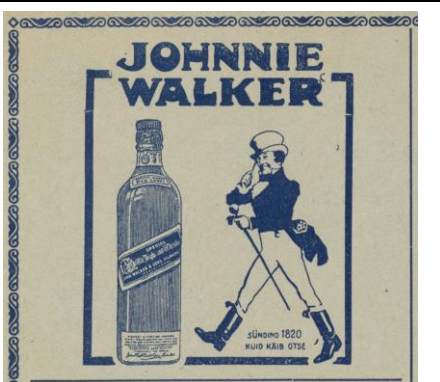
21, 22, 23. Skuteczna reklama w agencji „PARO”.

24. Cukierki i czekolada „Riola”.

25. Sukienny, pończochy, trykoty, koronki, wstążki.

26. Whisky „Johnnie Walker”.

 <p>KEILA Villaketramis- ja Kudumistööstus Tallinnas, Soo t. 27, telefonid 461-01 ja 438-35</p> <p><i>Valmistab tuntud headuses meeste palilu- ja ülikonnariid- eid ning naiste mantlirideid</i></p>	 <p>PABERROSSID EVA</p> <p>EVA-EKSTRA 25 TK. – 35 S. EVA PEHMES PAKENDIS 25 TK. – 20 S.</p> <p>O. Ü. TUBAK</p>
<p>27. Przemysł wełniany – wysokiej jakości garnitury męskie i płaszcze damskie.</p>	<p>28. Papierosy „Eva” w miękkim opakowaniu.</p>

Na internetowych portalach filatelistycznych (w tym aukcyjnych) prezentowane są z reguły tylko adresowe strony większości całości pocztowych i całostek, w tym sekretników. Co do pozostałych stron i znajdujących się na nich interesujących i pasujących do naszego tematu reklam i grafik, musimy się tylko domyślać.

Udało nam się pozyskać ilustracje niektórych z nich.

Ciekawsze reklamy z pozostałych stron sekretników (według ich numerów):

2, 3 i 4. (po prawej) Cognac Rouyer – marka znana od 1701 r.

6 i 7. (poniżej, po lewej) M.in. przedstawicielstwo handlowe firm samochodowych: Opel, Krupp, Oldsmobile i La Salle (koncern GM, produkcja aut w latach 1927-40) oraz oponiarskiej Continental;
(poniżej, po prawej) „Czy masz urok?” – kosmetyki przedwojennej firmy „Feiwal” z serii „Annabella”;

10 i 19. (po lewej) Czekolada, marcepan, cukierki, kakao firmy Kawe (przed wojną znaczący producent estoński);

15. (poniżej, po lewej) „Więcej światła za mniej pieniędzy” – reklama żarówek SET;

17. (poniżej, po prawej) Rauaniit – tkaniny z wełny, jedwabiu i sztucznego jedwabiu, odzież wieczorowa, koronki

19. (po lewej) Sklepy odzieżowe „Tekla”, domy towarowe „Tormolen” (sprzedaż radiodiodników, m.in. „Blaupunkt”);

20. (poniżej, po lewej) Angielskie produkty naftowe firmy Shell;

21. (poniżej, po prawej) Regularne połączenia lotnicze, Abramsohn – największy wybór futer;

W niektórych sekretnikach znajdziemy strony z dwoma lub więcej mniejszymi reklamami. Przykładowo, na odwrocie sekretnika nr 23 są reklamy wody kolońskiej, magazynu drewna opałowego, cukierków i czekolady oraz krawatów i rękawiczek (na następnej stronie).

<p>Maailmakuulus kõlivesi</p> <p>1A-33</p> <p>ja</p> <p>Rosa centifolia ka Eestis saadaval.</p> <p>K.-T. V. Treublut Tallinn, Volta, 3, tel. 440-88</p>	<p>ESKO Küttepuude ja turbaladu</p> <p>Müük suurel ja väikesel arvul. Keskkütte varustamine.</p> <p>Külastage meid — Teie jääte meie ostjaks.</p> <p>TALLINN, Hollandi tänav nr. 5 Kõnetrast 313-78.</p>	 <p>KINDA- JA KAELASIDEMETE TÖÖSTUS</p> <p>„KODUMAA“ TALLINN, VIRU 4-1 TELEF. 471-66</p>
<p>Järvis* äh., Tallinn.</p>	 <p>Kompveki ja šokolaadi tööstus</p> <p>V. Pallas Tallinn, Meakri 25</p>	<p>Eesti Noorte Püüsse Riiti väljjaanne.</p>

nr 23.

RAADIO

VEF EESTI OSAKOND
PIKK 25 TALLINN

Järvis* äh., Tallinn. Eesti Noorte Püüsse Riiti väljjaanne.

24. (po lewej) Producent radiodbiorników VEF;

25. (poniżej, po lewej) Polski proch oraz inne akcesoria dla myśliwych; (i po prawej) Producent nici;

PÕHJAKOTKAS

TARVITAGE AINULT
MAAILMAKUULSAT
P O O L A

**JAHIPÜSSIROHTU
PÕHJAKOTKAS**

JAHIPÜSSIROHTU, KÄSITUSKINDLATE
LÕHKAINETE JA SÜÜTEVAHENDITE
S U U R L A D U

M.J. SEPP & KO TALLINNAS,
SKARJA 18-20
TELEF. 462-22

Järvis* äh., Tallinn. Eesti Noorte Püüsse Riiti väljjaanne.

O.-Ü. EESTI NIIDIVABRIKU

tooted

„Vaige Riis“ ja „Õmbulussmasin“ —
levimatuim õmbulussmidid;

„Mercator“ — parim õmbulussmidi arendaja;

„Nöölelõng“ — merseriaatidud, liiki
kega ja mait, kõigis varjundis;

„Kingsepaniit“, „Meegelõng“ ja
„Sukalõng“

on müügil kõikjal.

Järvis* äh., Tallinn. Eesti Noorte Püüsse Riiti väljjaanne.

Nieco odmienne graficznie reklamy produktów koncernu AEG umieszczono na tylnych stronach trzech ostatnich sekcji tej serii (nr 26, 27 i 28).

ELEKTRI PLIIT

MAHUTAVAD KÕRTEDE,
KÕRTEDE,
PÕRTEDE,
RÕHMURDE

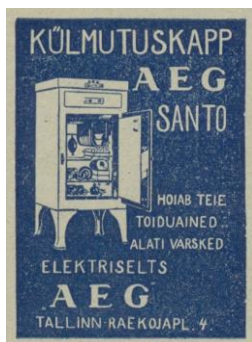
SÕRMIKALIN,
KÕRTEDE,
KÕRTEDE,
KÕRTEDE,
ELEKTRILISTE
AEG
TALLINN-MAKSIKALIN.

ELEKTRI PÕRTE
AEG
TALLINN-MAKSIKALIN.

MAHUTAVAD ELEKTRILISE
KÕRTEDE,
KÕRTEDE,
ELEKTRILISTE
AEG
TALLINN-MAKSIKALIN.

Järvis* äh., Tallinn. Eesti Noorte Püüsse Riiti väljjaanne.

26. Oprawy oświetleniowe,
lodówka i grzejnik elektryczny;

27. Odkurzacz, lampa stołowa i elektryczny piec kuchenny;

28. Mała kuchenka elektryczna, żyrandol i żelazko.

◆◆◆